

Proxecto de Orde pola que se regula o procedemento e efectos do recoñecemento como Instituto Histórico de Galicia e a xestión do patrimonio educativo que custodian.

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

O Decreto 268/2000, do 2 de novembro, creou o Museo Pedagóxico de Galicia como un centro específico destinado a recuperar, salvagardar, estudar, mostrar e difundir todas aquelas expresións pedagóxicas e lingüísticas que poñan de manifesto a variedade e riqueza do patrimonio educativo de Galicia, posibilitando, así, a súa catalogación, sistematización e custodia.

En Galicia existe un valioso acervo histórico-patrimonial de carácter educativo que se foi configurando e incrementando no devir das décadas nos centros educativos, onde actualmente permanece depositado e custodiado.

No ano 2002, tendo presente a inxerencia dos Institutos e a administración por preservar todo este acervo patrimonial, comezaron as primeiras reunións dos representantes dos Institutos Históricos de Galicia e do equipo do Museo Pedagóxico de Galicia para iniciar un acordo de colaboración co obxectivo de preservar e poñer en valor o patrimonio que albergan estes centros. Ambas partes rubricaron nese momento, un protocolo de carácter asociativo que facilita a interconexión e funcionamento de cada unha das partes e que se denominou “Rede Mupega”.

Así, recolleuse nun documento, a filosofía de colaboración e apoio que xa se víña demandando dende hai anos polos Institutos Históricos Galegos coa finalidade de garantir a pervivencia e conservación do gran Patrimonio que albergan.

Integráronse na rede Mupega inicialmente o IES Salvador de Madariaga na Coruña, o IES Lucus Augusti en Lugo, o IES Otero Pedraio en Ourense, o IES Sánchez Cantón en Pontevedra, e o IES Arcebispo Xelmírez I en Santiago de Compostela. Posteriormente, no ano 2011 incorporouse tamén á denominada Rede Mupega o IES Eusebio da Guarda da Coruña.

Deste xeito, o Mupega actúa como eixe vertebrador para promover o desenvolvemento dunha normativa autonómica co obxectivo de, non só garantir a conservación e poñer en valor o patrimonio de cada un dos seis Institutos Históricos da nosa comunidade, senón tamén de facilitar a xestión das coleccións nos propios centros e crear un procedemento para que outros centros que a día de hoxe non pertencen a Rede Mupega poidan ter a consideración e recoñecemento de Instituto Históricos.

Por todo o anterior e de acordo co disposto no artigo 33.1 do Estatuto de Autonomía de Galicia, e en uso das facultades que me confiren os artigos 34.6 e 38 da Lei 1/1983, de 22 de febreiro, de normas reguladoras da Xunta e da súa Presidencia,

ACORDO

Capítulo I Disposicións xerais

Artigo 1. Obxecto

A presente orde ten por obxecto regular o procedemento e as condicións para o recoñecemento como Instituto Histórico de Galicia, así como as normas relativas á correcta xestión do patrimonio educativo que custodian.

Artigo 2. Ámbito de aplicación

1. A Declaración de Instituto Histórico poderá outorgarse a aqueles institutos de ensino secundario que posúan patrimonio histórico educativo.

2. Terán consideración de patrimonio histórico educativo os bens materiais, documentos gráficos, visuais e sonoros, os fondos bibliográficos e hemerográficos, mobiliario, coleccións de pintura e escultura, material cartográfico, instrumental dos antigos gabinetes científicos, coleccións de historia natural, maquetas, ou calquera outro material didáctico e bens, mobles e inmoables, que sexan relevantes para a historia da educación en Galicia.

Artigo 3. Fins

O recoñecemento como Instituto Histórico de Galicia segue os seguintes fins:

- a) Impulsar a recuperación e conservación do patrimonio cultural educativo dos Institutos Históricos de Galicia
- b) Promover o estudo e investigación da historia educativa do centro, así como os elementos patrimoniais ligados á mesma.
- c) Facilitar a utilización deste legado histórico educativo como recurso didáctico.
- d) Facer unha posta en valor e difundir o patrimonio histórico educativo que posúen os Institutos Históricos de Galicia.
- e) Fomentar a realización de actividades de carácter científico e educativo, así como a celebración de Xornadas e Encontros dos Institutos Históricos de Galicia.
- f) Compartir recursos e iniciativas a través da Rede Mupega como Rede que engloba aos ditos institutos e o Museo Pedagóxico de Galicia como eixe vertebrador.

Artigo 4. Requisitos

Os requisitos para que un centro poida ser considerado Instituto Histórico de Galicia serán os seguintes:

- a) Ter no momento da solicitude uso como centro educativo.
- b) Ser un centro público dependente da Consellería con competencias en materia de educación.
- c) Ter sido creado con anterioridade ao ano 1950.
- d) Acreditar a posesión de relevante patrimonio histórico educativo, segundo o indicado no artigo 2.2.

Capítulo II

Procedemento de recoñecemento como instituto histórico de Galicia

Artigo 5. Expediente de recoñecemento

As incorporacións de institutos históricos educativos requirirán da tramitación do oportuno expediente administrativo que contará coa seguinte documentación:

- a) Solicitude xustificada do respectivo centro docente.
- b) Acordo favorable do Consello Escolar do centro, a proposta do claustro.
- c) Realización de inventario do patrimonio histórico educativo, moble e inmobile.
- d) Informe da dirección do Mupega no que se acredite o interese do ingreso para o fondo patrimonial común.

Artigo 6. Presentación de solicitudes

1. As solicitudes presentaranse obrigatoriamente por medios electrónicos a través do formulario normalizado dispoñible na sede electrónica da Xunta de Galicia, <https://sede.xunta.gal>.

Se algunha das persoas interesadas presenta a súa solicitude presencialmente, requiriráselle para que a emende a través da súa presentación electrónica. Para estes efectos, considerarase como data de presentación da solicitude aquela na que fose realizada a emenda

2. As solicitudes dirixiranse á Secretaría Xeral Técnica da Consellería de Educación, Universidade e Formación Profesional, órgano competente para a súa resolución.

Artigo 7. Documentación complementaria necesaria para a tramitación do procedemento

Os centros interesados deberán achegar coa solicitude a seguinte documentación:

- a) Certificado acreditativo do acordo favorable do consello escolar do centro ou acta da reunión do consello escolar na que conste o dito acordo.
- b) Inventario do patrimonio histórico educativo, moble e inmobile segundo o modelo que figura no anexo II.
- c) Compromiso do claustro do centro educativo de adicar entre dúas e tres sesións semanais dentro do período de gardas do persoal sen que supoña diminución da xornada lectiva.

Artigo 8. Instrución do procedemento

O Museo Pedagóxico de Galicia será a unidade competente para a instrución do procedemento. Recibida a solicitude e a documentación que debe acompañala, deberá emitir un informe no que se acredite o interese ou ausencia do mesmo para o fondo patrimonial educativo. O dito informe deberá ser emitido no prazo de tres meses.

Artigo 9. Resolución

1. A resolución do procedemento corresponde á Secretaría Xeral Técnica da Consellería competente en materia de educación. Fronte a dita resolución, que non pon fin á vía administrativa, poderá interpoñerse recurso administrativo de alzada no prazo dun mes, ante a conselleira competente en materia de educación.

2. O prazo de resolución do dito procedemento é de catro meses. Transcorrido o dito prazo sen ser notificada a resolución, entenderase estimada por silencio administrativo.

Artigo 10. Efectos derivados do recoñecemento

O recoñecemento como Instituto Histórico de Galicia comportará:

- a) Posibilidade de empregar o recoñecemento cando o instituto o estime oportuno.
- b) Prioridade de acceso a programas de actividades relacionadas co Patrimonio histórico educativo de Galicia propostos pola consellería competente en materia de educación.
- c) Acceso a medidas de apoio, aprobación e recoñecemento ao profesorado do centro para a realización de proxectos de investigación e innovación educativa e de elaboración de materiais curriculares relacionados co patrimonio histórico educativo de Galicia
- d) Posibilidade de ser beneficiarios das axudas que poida implementar a Consellería competente en materia de educación para a conservación do dito patrimonio histórico educativo.

Artigo 11. Compromisos derivados do recoñecemento

O recoñecemento como Instituto Histórico de Galicia, así como a súa continuidade, conleva o cumprimento dos seguintes compromisos por parte do centro:

- a) Recoller no proxecto educativo do centro os criterios pedagóxicos derivados da súa condición de instituto histórico.
- b) Obriga de utilizar os distintivos establecidos pola Consellería competente en materia de educación.
- c) Obriga de manter e conservar o patrimonio cultural educativo obxecto da Declaración
- d) Propiciar o aproveitamento didáctico do patrimonio custodiado, fomentando proxectos relacionados coa difusión e o uso do patrimonio histórico educativo no seu proxecto educativo.
- e) A cesión de pezas para exposicións temporais organizadas pola Consellería competente en materia de educación, así como o depósito dos bens no Museo Pedagóxico de Galicia nos supostos nos que este aprecie a falta dunha adecuada conservación do ben.

Artigo 12. Revogación do recoñecemento

A Declaración de Instituto Histórico de Galicia poderá ser revogada se desapareceran as circunstancias que motivaron o seu outorgamento, ou por incumprimento dos compromisos derivados do mesmo.

Capítulo III

Xestión do Patrimonio Histórico Educativo custodiado nos centros

Artigo 13. Titularidade e xestión do Patrimonio Histórico Educativo custodiado nos centros públicos de Galicia.

1. A titularidade do Patrimonio Histórico Educativo custodiado nos centros públicos de Galicia corresponde á administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, estando afecto a un uso educativo e adscrito á Consellería competente en materia de educación.

En todo caso presumirase patrimonio bibliográfico ou documental educativo de titularidade da administración xeral da Comunidade Autónoma, todas aquelas obras ou documentos nos que figure o selo do instituto histórico.

2. Sen prexuízo do anterior, a xestión do dito patrimonio corresponderá aos propios centros ou ao Museo Pedagóxico de Galicia, como centro específico creado para promover e desenvolver a recuperación, salvagarda, estudo, mostra e difusión do legado pedagóxico da nosa Comunidade Autónoma.

Artigo 14. Patrimonio material educativo

1. Forman parte do patrimonio material o mobiliario, instrumental, material didáctico ou outros bens que sexan relevantes para a historia da educación en Galicia.

2. Os centros prestarán especial atención para a súa catalogación ás coleccións de ciencias naturais, maquetas, instrumental científico, coleccións de gravados, fotografías e pintura, material arqueolóxico, material cartográfico ou mobiliario singular.

Artigo 15. Patrimonio bibliográfico educativo

1. Con carácter xeral, forman parte do patrimonio bibliográfico educativo, segundo a Lei 5/2016, do 4 de maio, do patrimonio cultural de Galicia, as obras literarias, históricas, científicas ou artísticas, xa sexan impresas, manuscritas, fotográficas, cinematográficas, fonográficas ou magnéticas, de carácter unitario ou seriado, en calquera tipo de soporte e independentemente da técnica utilizada para a súa creación ou reprodución, que pertencen a algunha destas tipoloxías:

a) Aquelas obras das que conste a inexistencia de, cando menos, tres exemplares idénticos en bibliotecas ou servizos públicos -enténdese que con independencia da súa data de publicación.

b) Obras anteriores a 1901.

c) Obras que posúan características singulares que lles outorguen carácter único, coma *ex libris* ou expurgacións

Inclúense os orixinais fonográficos, gráficos ou cinematográficos, así como os exemplares hemerográficos, independentemente do soporte en que se encontren

2. Ademais do anterior, engádense as seguintes obras, pola súa relevancia como Patrimonio Histórico Educativo:

a) Obras editadas en galego con anterioridade ao ano 1984, especialmente aquelas relacionadas coa literatura infantil e xuvenil, ou vinculadas ao ámbito educativo. No caso de non poder garantir a súa axeitada conservación, deberán ser transferidos ao Museo Pedagóxico de Galicia.

b) Obras anteriores ao ano 1950, previa consulta ao Museo Pedagóxico de Galicia.

c) As bibliotecas de docentes e persoas relevantes no ámbito das artes, das ciencias ou da historia galega doadas aos centros.

d) Aquelas obras que teñan carácter único por conter anotacións, dedicatorias, ou notas manuscritas de persoas relevantes no ámbito das artes, das ciencias ou da historia galega .

Artigo 16. Patrimonio documental educativo

1. Considéranse patrimonio documental histórico educativo os documentos anteriores a 1965, xerados, conservados ou reunidos polos centros educativos, no exercicio das súas funcións.

2. Terán tamén a consideración de patrimonio documental histórico educativo aqueles documentos que, sen alcanzaren a antigüidade referida no punto anterior, merezan a dita consideración en atención ao seu valor cultural

3. Os centros prestarán especial atención para a súa catalogación aos expedientes académicos de persoas de especial relevancia para a cultura e historia galega.

Artigo 17. Responsable da xestión do patrimonio histórico educativo do centro

1. Os centros educativos poderán designar unha persoa responsable da xestión do patrimonio histórico educativo do centro, preferentemente entre o persoal con destino definitivo no mesmo.

2. Corresponderá á persoa responsable da xestión do patrimonio histórico educativo do centro desempeñar as seguintes funcións:

a) Inventariar e actualizar o rexistro relativo ao patrimonio histórico do centro.

b) A promoción de actividades que contribúan ao coñecemento e difusión do patrimonio histórico educativo do centro.

c) A coordinación de actuacións que realice o centro en relación ao seu patrimonio.

d) Velar polo mantemento e conservación das coleccións.

Artigo 18. Xestión documental dos fondos

1. Os centros deberán contar cun rexistro para o tratamento administrativo dos seus fondos, no que se anotarán o ingreso ou baixa.

O número co que se practique o rexistro será único e intransferible e acompañará á identificación do ben.

2.O procedemento de asignación de número a cada peza, ou siglado, farase segundo as recomendacións establecidas polo Museo Pedagóxico de Galicia.

3. Unha vez rexistrados, os bens incluíranse nun inventario no que se recollerá a descrición do ben coas súas características físicas e estado de conservación, ademais dos datos que figuren no

registro.

Artigo 19. Intervencións nos fondos

1. Os bens custodiados nun Instituto Histórico deberán estar instalados en condicións ambientais adecuadas e contar con estratexias de conservación preventiva para crear ou manter as condicións idóneas que preserven os seus fondos, sen intervir directamente na súa natureza material.

O Museo Pedagógico de Galicia establecerá unhas condicións mínimas de conservación para os distintos fondos.

2. A restauración e calquera outra intervención directa requirirá a elaboración dun proxecto previo de restauración ou intervención subscrito por persoal competente, e será realizada soamente por persoal que acredite a cualificación técnica axeitada á actuación a desenvolver.

3. A restauración ou calquera outra intervención directa, movemento ou traslado, requirirá autorización previa da consellería competente en materia educativa, mediante un informe favorable do Museo Pedagógico de Galicia.

Artigo 20. Baixa de bens materiais da colección

1. Os bens da colección poden causar baixa. Calquera incidencia que leve aparelada a baixa dun ben da colección será convenientemente documentada.

2. En calquera caso, antes de dar definitivamente de baixa un ben da colección, deberá ser informado ao Museo Pedagógico de Galicia, e contar con informe favorable deste.

3. Os centros conservarán no seu arquivo toda a documentación relativa ao ben que cause baixa na súa colección.

Artigo 21. Exposición das coleccións

1. Os centros poderán organizar o seu patrimonio histórico educativo en coleccións escolares, agrupando os materiais por temas ou da forma que se considere máis apropiada. As ditas coleccións poderán ser expostas con carácter temporal ou permanente. Neste caso, e se dispoñen de horario estable de acceso ao público, poderán obter a consideración de coleccións museográficas.

2. Os centros contarán co asesoramento do Museo Pedagógico de Galicia na organización da exposición e conservación das coleccións.

Artigo 22. Doazón e cesión dos bens catalogados.

1. Os bens rexistrados no poderán ser doados a iniciativa dos centros, a institucións públicas ou privadas, nin a particulares, sen autorización previa da consellería competente en materia educativa. A dita autorización entenderase outorgada coa emisión dun informe favorable da dirección do Museo Pedagógico de Galicia.

2. Así mesmo, a cesión de bens rexistrados para exposicións, mostras ou outras actividades, requirirán da autorización do director/a do centro, previa solicitude do interesado e informe favorable da dirección do Museo Pedagógico de Galicia.

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

Edificio Administrativo
San Caetano, s/n
15781 Santiago de Compostela
www.edu.xunta.es

Artigo 23. Admisión de doazóns e legados.

A consellería competente en materia de educación poderá aceptar, con destino aos Institutos Históricos, logo do informe do Museo Pedagóxico de Galicia, doazóns ou legados de bens culturais.

Disposición adicional primeira. Centros Históricos Educativos

Poderán optar ao recoñecemento como Centro Histórico Educativo, cos mesmos dereitos e compromisos derivados do recoñecemento, outros centros públicos que non sexan Institutos e cumpran os requisitos recollidos no artigo 4, con independencia da súa titularidade.

Disposición adicional segunda. Centros integrados na Rede Mupega

Aqueles institutos que no momento da publicación desta orde xa estean incluídos na Rede Mupega, adquirirán de xeito automático o recoñecemento de Instituto Histórico de Galicia e seralles de aplicación a presente orde.

No prazo dun ano dende a entrada en vigor da presente orde deberán remitir o correspondente inventario ao que se refire o artigo 5 ao Museo Pedagóxico de Galicia.

Xacobeo 2021

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

Edificio Administrativo
San Caetano, s/n
15781 Santiago de Compostela
www.edu.xunta.es

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

ANEXO I

PROCEDEMENTO	CÓDIGO DO PROCEDEMENTO	DOCUMENTO
Recoñecemento como Instituto Histórico de Galicia	AA000A	SOLICITUDE

DATOS DA ENTIDADE SOLICITANTE

RAZÓN SOCIAL / CENTRO EDUCATIVO / ENTIDADE LOCAL (<i>empregar só a que corresponda e só unha</i>)					NIF		
TIPO	NOME DA VÍA			NUM	BLOQ	ANDAR	PORTA
PARROQUIA				LUGAR			
CÓDIGO POSTAL	PROVINCIA	CONCELLO		LOCALIDADE			
TELÉFONO	FAX	CORREO ELECTRÓNICO					

(Datos da persoa representante legal)

E, NA SÚA REPRESENTACIÓN (deberá acreditarse a representación fidedigna por calquera medio válido en dereito)			
NOME/RAZÓN SOCIAL	PRIMEIRO APELIDO	SEGUNDO APELIDO	NIF

DATOS PARA OS EFECTOS DE NOTIFICACIÓN

Notifíquese a:	• Persoa ou entidade solicitante / declarante / comunicante (<i>empregar só a que corresponda</i>) • Persoa ou entidade representante
Todas as notificacións ás persoas interesadas realizaranse só por medios electrónicos a través do Sistema de notificación electrónica de Galicia - Notifica.gal, https://notifica.xunta.gal . Só se poderá acceder á notificación co certificado electrónico asociado ao NIF da persoa indicada. Enviaranse avisos da posta a disposición da notificación ao correo electrónico e/ou teléfono móbil facilitados a seguir:	
TELÉFONO MÓBIL	CORREO ELECTRÓNICO

DOCUMENTACIÓN QUE SE PRESENTA [OU XA PRESENTADA CON ANTERIORIDADE]

- ☐ Anexo II (Inventario do patrimonio histórico educativo)
- ☐ Certificado acreditativo do acordo favorable do consello escolar do centro ou acta da reunión do consello escolar na que conste o dito acordo
- ☐ Compromiso do claustro do centro educativo

INFORMACIÓN BÁSICA SOBRE PROTECCIÓN DE DATOS PERSOAIS

Responsable do tratamento	Xunta de Galicia. Consellería de Educación Universidade e Formación Profesional
Finalidades do tratamento	A tramitación administrativa que se derive da xestión deste formulario.
Lexitimación para o tratamento	O cumprimento dunha tarefa en interese público ou o exercicio de poderes públicos segundo a normativa recollida no formulario, na páxina https://www.xunta.gal/informacion-xeral-proteccion-datos e na ficha do procedemento na Guía de procedementos e servizos. Consentimento das persoas interesadas, cando corresponda.

Xacobeo 2021

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

Edificio Administrativo
San Caetano, s/n
15781 Santiago de Compostela
www.edu.xunta.es

Persoas destinatarias dos datos	As administracións públicas no exercicio das súas competencias, cando sexa necesario para a tramitación e resolución dos seus procedementos ou para que as persoas interesadas poidan acceder de forma integral á información relativa a unha materia.
Exercicio de dereitos	As persoas interesadas poderán acceder, rectificar e suprimir os seus datos, así como exercitar outros dereitos a través da sede electrónica da Xunta de Galicia ou nos lugares e rexistros establecidos na normativa reguladora do procedemento administrativo común.
Contacto delegado de protección de datos e máis información	https://www.xunta.gal/proteccion-datos-persoais .
Actualización normativa: no caso de existir diferentes referencias normativas en materia de protección de datos persoais neste procedemento, prevalecerán en todo caso aquelas relativas ao Regulamento xeral de protección de datos.	

SINATURA DA PERSOA REPRESENTANTE

Lugar e data

,

de

de

Secretaría Xeral Técnica da Consellería de Educación, Universidade e Formación Profesional

Xacobeo 2021

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

Edificio Administrativo
San Caetano, s/n
15781 Santiago de Compostela
www.edu.xunta.es

Anexo II
Inventario do patrimonio histórico educativo

Nº Registro	Obxecto	Descrición	Autor/a	Data	Tema	Estado de conservación	Medidas	Localización	Observacións	Foto

Folla de inventario nº

Xacobeo 2021